

2 Δεκεμβρίου 2009

Ο μακάριος Γέρων Αμβρόσιος ο Αγιορείτης (21/12/1912 - 02/12/2006)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Γέρ. Εφραίμ Βατοπαιδινός /
Συναξαριακές Μορφές

Ο Γέροντας Αμβρόσιος νήφων και προσευχόμενος

Αρχιμ. Εφραίμ, Καθηγουμένου Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου, Αγίου Όρους

Ο Ιερομόναχος Αμβρόσιος (κατά κόσμον Σπυρίδων Λάζαρης) κοιμήθη στις 2 Δεκεμβρίου 2006 (ν.ημ.), σε ηλικία 92 ετών. Υπήρξε πνευματικός της Ιεράς Μονής Παναγίας Γαυριώτισσας Δαδίου και χιλιάδων χριστιανών από όλα τα μέρη της Ελλάδος. Ο π. Αμβρόσιος ήταν πηγή της Αγιορειτικής ευωδίας του Χριστού στον κόσμο και αποτελεί μία από τις άγιες σύγχρονες μορφές που στόλισαν της Εκκλησία. Είναι και αυτός καρπός της σαρκώσεως του Χριστού. Η Εκκλησία ανά τους αιώνες είναι εργοστάσιο παραγωγής αγίων, και μέχρι σήμερα συνεχίζει να

δίνει το εμπόρευσμά της.

Ο μακαριστός π. Αμβρόσιος γεννήθηκε στο χωριό Λαζαράτα της Λευκάδος από γονείς ευσεβείς, τον διδάσκαλο Παναγιώτη Λάζαρη και την Λουίζα. Ήταν το τέταρτο τέκνο της πολύτεκνης οικογένειας του. Από την νηπιακή του ηλικία ο μικρός Σπυρίδων χαρακτηριζόταν από την ηρεμία του χαρακτήρα του και την αγάπη του προς την Εκκλησία. Το ήθος του σμίλευσε η ευλαβής μητέρα του, η οποία λόγω της απουσίας του συζύγου της στους πολέμους, είχε αναλάβει όλο το βάρος της ανατροφής των τέκνων. Ο Σπυρίδων τελείωσε μόνο δύο τάξεις του Δημοτικού Σχολείου, διότι εν τω μεταξύ έπρεπε να βοηθεί την μητέρα του στις αγροτικές εργασίες. Όταν ήλθε ο καιρός κατετάγη στις τάξεις του Στράτου και υπηρέτησε τρία χρόνια στα ανάκτορα ως εύζωνας, καθότι ήταν υψηλός, ευθυτενής και όμορφος νέος.

Σε ένα διάλογο, που είχα με τον μακαριστό γέροντα μου διηγήθηκε ότι μετά την στρατιωτική του θητεία (ήταν Τσολιάς στην ανακτορική φρουρά), ήθελε να πάει στο Άγιο Όρος. Δεν ήξερε, όμως, που και πως να πάει. Τότε του εμφανίστηκε ένας νέος περίπου 25 ετών και του είπε: «Γνωρίζω τους τόπους, έλα μαζί μου». Έτσι και έγινε.

Ξεκίνησαν μαζί, πήγαν στο λιμάνι και μπήκαν στο πλοίο. «Μου έδωσε μάλιστα», λέει, «και ψωμί και φάγαμε παρέα όλες τις ημέρες, που ήταν μαζί μου. Το όνομά του όμως δεν μου το είπε, αλλά κι εγώ δεν τον ρώτησα. Έτσι φθάσαμε στη Δάφνη και από κει περπατώντας προχωρήσαμε μέσα το Άγιο Όρος.

Όσο ήταν μαζί μου, αισθανόμουν μεγάλη ασφάλεια. Προχωρώντας μου έδειξε την Μονή Ξηροποτάμου, όπου τιμούν τους Αγίους 40 μάρτυρες. Με ρώτησε, αν ήθελα να προσκυνήσουμε και εγώ δέχτηκα. Μπήκαμε στον Ναό (στο καθολικό της Μονής) και ενώ ασπαζόμουν την εικόνα, μας περικύκλωσαν 40 νέοι άνδρες. Τότε ο νέος μου είπε ότι “είναι οι Σαράντα Άγιοι Μάρτυρες και χαίρονται γιατί θα γίνεις μοναχός”.

Από εκεί συνεχίσαμε το δρόμο και φτάσαμε στις Καρυές και κατόπιν στην Ιερά Μονή Κουτλουμουσίου. Εδώ ο νέος σταμάτησε, μου έδειξε την Ιερά Μονή και μου είπε: “Εδώ, θα μείνεις, Σπύρο. Θα γίνεις μοναχός, Θα κάνεις υπομονή και υπακοή στο γέροντα” ... κι εξαφανίστηκε».

Φαίνεται ότι αυτός ήταν άγγελος Κυρίου, ο φύλακας του άγγελος. Έμεινε σε αυτό το μοναστήρι ο Δόκιμος Σπυρίδων και σε ηλικία 25 ετών γίνεται μοναχός με το όνομα Χαρίτων.

Ένα βράδυ ο ηγούμενος λέει στον μοναχό Χαρίτωνα να διαβάσει την 9η στο

νάρθηκα. Εκείνος, καθώς ήταν αγράμματος, προσπάθησε να διαβάσει, αλλά είχε μεγάλη δυσκολία. Ο ηγούμενος αγανάκτησε και τον έδιωξε λέγοντάς του ονειδιστικά να πάει στο κελλί του. Το ίδιο βράδυ, ενώ προσευχόνταν, του εμφανίστηκε η Παναγία και με τη χάρη της σε μία μόνο νύχτα έμαθε το ψαλτήρι από μνήμης. Κατέστη θεοδίδακτος και θυμίζει σε όλους τον άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά, που είχε μεγάλη δυσκολία στη μάθηση όταν ήταν παιδάκι. Οι δικοί του του τον πήγαν σε κάποια Μονή, προσευχήθηκαν στην Παναγία και του υπέδειξαν να κάνει κάθε βράδυ τρεις μετάνοιες στην Παναγία και να την παρακαλεί να τον κάνει καλό μαθητή. Έγινε έτσι ο πρώτος μαθητής. Όποτε, όμως, ξεχνούσε τις μετάνοιές του, δεν έπαιρνε καλό βαθμό.

Ένα άλλο περιστατικό από τη ζωή στο Άγιον Όρος του Μοναχού Χαρίτωνα, του ανθρώπου του Θεού. Ήταν καλοκαίρι και ο π. Χαρίτων βρισκόταν στον κήπο για εργασίες. Βλέποντας μία συκιά και επειδή πεινούσε, ανέβηκε στο δένδρο, για να φάει σύκα. Στο Άγιον Όρος οι μοναχοί δεν επιτρέπεται να τρώνε τίποτε εκτός τραπέζης, γιατί θεωρείται λαθροφαγία δηλαδή σοβαρό παράπτωμα. Έφαγε μερικά σύκα, όμως γλίστρισε και έπεσε από το δέντρο. Έμεινε εκεί πεσμένος και βογκούσε από τους πόνους, γιατί έσπασε το πόδι του. Αν και είχε πέσει από το πρωί, οι άλλοι μοναχοί αφού τον αναζήτησαν, τον βρήκαν μόνο το απόγευμα στο περιβόλι πεσμένο κάτω να πονάει πολύ. Τον έβαλαν πάνω σε μια πόρτα και τέσσερα άτομα μαζί -ήταν και σωματώδης- τον μετέφεραν στο κελί του. Διηγείται ο ίδιος ο γέροντας Αμβρόσιος: «Ενώ βρισκόμουν στο κρεβάτι μου και πονούσα, απέναντι έβλεπα το παρεκκλήσι των Αγίων Αναργύρων και τους παρακαλούσα να με βοηθήσουν. Εμφανίζονται τότε δύο γιατροί με λευκές μπλούζες και προσπάθησαν να βάλουν το πόδι μου στην θέση του. “-Τράβα Κοσμά”, έλεγε ο ένας. “-Κράτα από εδώ Δαμιανέ”, έλεγε ο άλλος. Και σε πέντε λεπτά οι πόνοι εξαφανίστηκαν και έγινα καλά». Όταν οι συμμοναστές του τον είδαν εντελώς υγιή, δόξασαν το Θεό και τους Αγίους Αναργύρους.

Στη Ιερά Μονή Κουτλουμουσίου βρίσκονταν πέντε νέοι μοναχοί και ένας ηλικιωμένος γέροντας. Κάποιοι από αυτούς σκέφτηκαν ότι θα ήταν καλό να αλλάξουν τον γέροντα. Το έμαθε ο γέροντας και αποφασίστηκε η απομάκρυνση των πέντε μοναχών. Συνοδεία αστυνομίας εκδιώχτηκε στην Μονή Χιλανδαρίου ο μοναχός Αμβρόσιος, τότε Χαρίτων. Εκεί είχε πάρα πολλές δυσκολίες και πέρασε αρρώστιες, που τον ανάγκασαν να έρθει στον κόσμο. Πήγε, λοιπόν, στον Γέροντα Πορφύριο, ο οποίος τον συμβούλευσε να πάει στην ερειπωμένη Μονή Δαδίου στη Φθιώτιδα. Στην ερειπωμένη αυτή Μονή βρήκε μόνο αρουραίους, φίδια και άγρια ζώα. Ο Γέροντας Πορφύριος του υπέδειξε: «Κάθισε εδώ, κάνε υπομονή και υπακοή και ο Θεός θα σε βοηθήσει».

Οι μακάριοι Γέροντας Πορφύριος Καυσοκαλυβίτης (+ 02/12/1991) και Αμβρόσιος Αγιορείτης (+ 02/12/2006) μαζί με κάποιους λαϊκούς σε προσκυνηματική επίσκεψή τους

Ανασύστησε την ερειπωμένη Ιερά Μονή, η οποία έγινε στη συνέχεια γυναικεία. Ο τότε Μητροπολίτης Φθιώτιδος Αμβρόσιος εξετίμησε τον γέροντα και τον έκανε ιερομόναχο, δίνοντάς του, μάλιστα, το δικό του όνομα.

Κάποτε χτύπησε το πόδι του, πήγε στο νοσοκομείο, όπου του έβαλαν πλατίνα στο γοφό. Πονούσε, όμως, πολύ. Ο τότε Μητροπολίτης Ελβετίας Δαμασκηνός τον πήρε στην Ελβετία να τον δούνε εκεί οι γιατροί. Τον πήγε στο νοσοκομείο. Εκεί διαπιστώθηκε ότι στην πρώτη επέμβαση, του έβαλαν 1 εκατοστό πλατίνα μεγαλύτερη με αποτέλεσμα να χρειαστεί νέο χειρουργείο, για να μειώσουν την πλατίνα. Όταν έγινε αυτό και ετοιμαζόταν για εξιτήριο, του ζητήθηκαν γενικές εξετάσεις, τις οποίες έκανε. Τότε, βρέθηκε στον αριστερό του νεφρό πέτρα μεγάλη όσο ένα πορτοκάλι και έτσι παρέμεινε για νέα εγχείριση.

Διηγείται ο Γέροντας: «Ενώ ήμουν μόνος στο δωμάτιο, εμφανίστηκε ένας μοναχός. Βγήκαμε, λοιπόν, μαζί στο μπαλκόνι και καθίσαμε για να μιλήσουμε. Κάπου 15 λεπτά μιλούσαμε και του είπα για τα χειρουργεία και για τον λίθο στο νεφρό. Τότε ο μοναχός μου είπε: "Είμαι ο Άγιος Νεκτάριος και ήρθα να σε δώ. Ήμουν και εγώ φιλάσθενος και παρέδωσα την ψυχή μου στο «Αρεταίειο» νοσοκομείο. Άντεξα τις συκοφαντίες και την ασθένεια, κάνοντας υπομονή. Ο Θεός μου έδωσε χάρη μεγάλη για την υπομονή που έκανα". Μετά με άγγιξε και έφυγε. Όταν έφυγε ο Άγιος Νεκτάριος μου ήρθε διάθεση ούρησης και ούρησα σε ένα μικρό λεκανάκι. Τότε βγήκε μαζί με τα ούρα και μία πέτρα σε μέγεθος μικρού πορτοκαλιού. Τότε με μία χαρτοπετσέτα την πήρα και την έβαλα στο συρτάρι του κομοδίνου.

Την επόμενη θα γινόταν η εγχείριση. Έρχεται ο Ελβετός γιατρός και μου λέει: «Ετοιμάσου για το χειρουργείο». Εγώ του απάντησα ότι δεν χρειάζομαι χειρουργείο. Άνοιξα το συρτάρι και του έδειξα την πέτρα. Όταν την είδε ο γιατρός, είπε: «Εσείς οι Ορθόδοξοι έχετε ζωντανή πίστη, εμείς την νοθεύσαμε». Το χειρουργείο δεν έγινε και η πέτρα παρέμεινε στο γραφείο του Ελβετού γιατρού, για χρόνια πολλά».

Αυτό που είδα εγώ στον Γέροντα, έκτος από τις αγιοφάνειες που είχε, οι οποίες ήταν πολύ έντονες και δύσκολα κανείς τις βρίσκει σε ανθρώπους σήμερα, είναι ότι ήταν άνθρωπος ο οποίος ζούσε σε πολλή αφάνεια εκεί στο Δαδί. Δεν του άρεσε το θεαθήναι, δεν του άρεσε να προβάλλεται, δεν του άρεσε να παρουσιάζεται. Και ίσως είναι και αυτός ο λόγος που δεν απέκτησε μεγάλη συνοδεία από μοναχές. Μια φορά που μιλούσαμε, μου λέει: «Εγώ έμεινα εδώ, ζούσα σε μία ασημότητα και ασχολήθηκα με την προσευχή, με τη Λειτουργία κ.λπ.». Δεν ήθελε να εμφανίζεται.

Αλλά ούτε στο χωριό, στο Δαδί, τον ήξεραν καλά-καλά. Και εκεί δεν κατέβαινε παρά σπάνια. Ήταν στο Μοναστήρι, έκανε πρακτικές εργασίες, ήταν ο εφημέριος της Μονής και ασχολήθηκε πολύ με την ευχή, απ' ότι μου έλεγε. Τον έβλεπα κι εγώ ότι, μόλις του έλεγα κάτι, αμέσως έμπαινε στον εαυτό του και προσευχόταν. Και έδινε πολύ καλές συμβουλές. Μου έλεγε μάλιστα πόσο τον βοηθάει η Χάρις του Θεού: «Εγώ αγράμματος άνθρωπος είμαι και έρχονται εδώ τόσοι άνθρωποι μορφωμένοι, καθηγητές πανεπιστημίου, και ανοίγει ο νους μου και τους λέω τόσα πράγματα, που απορώ πως τα λέω».

Ένα παιδί που πήγαινε στον Γέροντα, τον ρώτησε: «Τί θα κάνω;». Και του είπε ο Γέροντας: «Εσύ μοναχός θα γίνεις». Και αυτός, παρόλο που δεν το σκεφτόταν, ένωσε μέσα του μια φωτιά και έγινε μοναχός. Δηλαδή, πλησίαζες αυτόν τον άνθρωπο στο μετόχι στην Αθήνα και έβλεπες ότι δεν ήταν από τον κόσμο αυτόν. Ήταν ένας ερημίτης. Κράτησε το πρόγραμμα του ως μοναχός. Σηκωνόταν νύχτα και προσευχόταν...

Εικόνα της Παναγίας Παραμυθίας. Αντίγραφο της

*Θαυματοργής εικόνας η οποία φυλάσσεται ως
πολύτιμος θησαυρός στην Ιερά Μονή
Βατοπαιδίου. Αυτή η εικόνα βρισκόταν στο κελί
του Γέροντα και ήταν η αγαπημένη του.*

Αγαπούσε πολύ την Παναγία. Παρακάλεσε τότε και του πήγαμε την Αγία Ζώνη της Παναγίας μας. Πάρα πολύ αναπαύτηκε που είχε την Αγία Ζώνη στο Δαδί και με μεγάλη συντριβή και συγκλονισμό την υποδέχτηκε.

Την πρώτη φορά που τον είδα, μου είπε αυτά όλα με τον Άγιο Νεκτάριο, δηλαδή ότι πήγε και τον επισκέφτηκε στη Γενεύη και του είπε: «Πάμε να κάτσουμε εξω, που έχει δροσιά», κ.λπ. Και να βγει ο όγκος, που είχε στο νεφρό; Είναι φοβερό αυτό, δεν είναι δράμα. Δεν είναι εύκολα, είναι μεγάλα σημεία αυτά.

Ο Γέροντας Αμβρόσιος κοιμήθηκε την ίδια μέρα, ακριβώς 15 χρόνια μετά, που κοιμήθηκε ο Γέροντας Πορφύριος. Ήταν ένας άνθρωπος του Θεού. Ή Εκκλησία είναι το μυστικό σώμα του Χριστού.

Εμείς, όταν ερχόμασταν στην Αθήνα, πηγαίναμε και τον βλέπαμε.

Την ευχή του να έχουμε. Μετά την κοίμηση του, εγώ έβγαλα και μοναχό Αμβρόσιο στη μνήμη του.

Η ζωή του, παρουσία και μαρτυρία Χριστού, ο βίος του ενισχύει την πίστη μας.

Ας έχουμε την ευχή του!

Ο Γέροντας Αμβρόσιος ο Αγιορείτης μαζί με τον Καθηγούμενο της Ι.Μ. Μονής Βατοπαιδίου Γέροντα Εφραϊμ